

Szerkesztői szállítás
Belső-kerületi 21. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.
Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adatkak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 frt.
Félévre 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hónapra 1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések a hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:
Negyszer hasáborított garmond sor ára 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 40 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek:
Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wallzeile 22)
Haaenstein és Voglernél (Neuer Markt 11.)
Pesten: Lang Leopoldnál (Kriszoboth 9 szám emelet.)

„KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hónapra 1 frt.
Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legczélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Európa szünideje.

I.

(D.) Alkotmányos kiegyezkedésünk nem esett kedvezőtlen időszakra, s sikert szerez annak azon higgadt mérséklet, melylyel a kiegyezkedés nagy művét halhatatlan vezérünk: Deák Ferencz vezette.

Most beláthatjuk, mit ért nemzetünknek az, hogy vezérszellem nem kapkodott a napok történetének átfutó előnyeiben, hanem a kölcsönös kienkesztelődés szellemétől vezéreltetve, annyit követelt, a mennyit a historiai jogok alapján megadni tartoztak, s annyit engedett, a mennyit az abstract igazság követelményei mellett a kettős birodalom fennállásának s abban saját biztonságunknak érdekei, mint áldozatot követeltek; s ez áldozat sem szellemekben, eszmékben, jogokban: csakis anyagi dolgokban történt, oly kötelezettségekben, melyeket zord és mostoha politikai viszonyok sujtottak a monarchia összes népeire, s melyeket lerázni sem a monarchiának, sem a népnek többé nem állott hatalmában.

Ha nemzetünk a monarchia sadowai balsorsánál vérszemre kapva, tufeszitette volna követeléseit, kérdésen kívül kényszerítve lett volna a hatalom vagy azon háttéri gondolatallal engedni, hogy a szerencsével visszaelő nemzettől a kierőszakolt áldozatot mielőbb visszacsikarhassa; vagy kénytelen lett volna, megtagadva a túlköveteléseket, újabban az önkény fegyvereihez, a hatalom élethálára szóló önvédelméhez folyamodni; utóbbi esetben üldözések, ostromállapotok alatt tölt volna el azon idő, a mit azóta belső szabadságunk fejlesztésének szentelhetünk; az előbbi esetben pedig most, midőn Franciaország leverésével a szabadsági eszmék kétségtelen visszalökést szenvedtek Európában, s a Hohenzollern-ház óriás szerencsével az autocratiára hajló monarchikus hatalom, s a retrográd irányhoz szító junkerség birja az irányadó hatalmat Európában, kérdésen kívül annál s az orosz iránynál menedéket találna mostan Austria retrográd iránya is, s az ezelőtt öt évvel adott concessiók visszavonására a mostani légkör épen nem volna kedvezőtlen.

De hálát adhatunk Deák higgadt mérsékletének s messzire látó megfontolásának. Ő annak idejében tul nem feszítette követeléseit, és a nemzet felfogta, méltányolta s nagy többségével támogatta ezen higgadt és igazságosságában nemes irányt. Mi nem követeltünk semmit a monarchiától, a mit saját erejének s hatalmának, sőt akár együvé tartozásának árán kellett volna a mi érdekünkért feláldoznia; mi szabadságunk biztosítékait a monarchia szükséges erejének határai közé szorítottuk, és ép azért nem áll édekében a főhatalomnak korlátozni a nemzet általi vívmányokat, habár az európai légáramlat a hatalomra, sőt az autocratiára nézve is kedvezőnek mutatkozik; nem áll a változtatás monarchiánk érdekében, mert az idő bebizonyította, hogy a kiegyezkedés nevelte a monarchia bel- és kültekinélyét, s nemzeti követeléseinket nem fokoztuk tul azon érdekeken, melyeket a monarchia tekintélye s hatalmi és birtokviszonyai tekintetbe venniünk parancsoltak.

E helyzetben az európai armistitium minket kedvező helyzetben talált, mert mi az alkotmányos fejlődés piedestáljára jutottunk azon időpontban, midőn a nemzetek a napok véres catastrofái után arra vannak utalva, hogy a kimerültség szünetét saját belviszonyaik rendbehozására szenteljék.

Most pedig részünkről azt hisszük, hogy egy időre Bellona pihenni fog és szünet áll be az oly hosszan tartott viharok után.

A harcok veresztése a porosz-francia hadjáratban, a legörjögőbb vérengzés és gyilkolás Párisban, jól tartotta vérrel és borzalmakkal a háboru furiáit; lehetetlen, hogy ez irtóztató mennydörgés és zivatar után csöndes napok ne következzenek; lehetetlen feltenni Európáról azon nagy könyvelmültséget vagy örjögő vadságot, hogy azon catastrofa után, melyet most túlélt, s mely egy év-századnak élethálára szóló erős érvágása volt, újabb és igen könnyen még válságosb vérontásnak magát kitenni engedje.

Magok a hódító hatalmak sem fognak sietni abban, hogy tulbecsüljék szerencsájukat, a nadály csak arra van teremtve, hogy vért szivjon, mindamellett az is, ha egyszer tele szivta magát, lehull és a legszebb test, a legforróbb vér sem ingerli többé étvágyát.

Igy, habár olykor a fellármázó s baljóslatu hírek fel-felriasztják a világot, mi a dolgok természetéből békés napokat következtetünk, s ép azért mondjuk, hogy kiegyezkedésünk kedvező időszakra esett, mert nemzetünk akkor lett visszaadva magának, midőn Európa a század utolsó rázkodásán ment át, e nagy megrázkodást mi szerencsésen túlélhetük a nélkül, hogy egy hajszálunk is áldozatul esett volna; és most, midőn a nagy zivatart mulhatlanul csendes időnek kell követni, a mi hazánk, a mi szabadságunk sorsa a törvények, a pactum conventumok határai közt a mi kezünkben van; vajha jőzan egyetértés s éber hazafias erőfeszítés és munkásság által arra fogjunk törekedni, hogy e kedvező, hogy ezen meglehet soha vissza nem térendő időt és helyzetet országunk erejének, intézményeinek szabadelvűségének megszilárdítására sikerrel felhasználhassunk!

Igazságügyminiszteri rendelet

a marosvásárhelyi sajtóbírószág előtt követendő eljárás iránt.

(Folytatás.)

21. §. A vizsgáló bírósági vizsgálat megindításában és annak irányzatában a vádlók indítványához vannak kötve, a vizsgálat tehát azon irányzatban vezetendő, melyet a vádló feljelentésében vagy pótvizsgálat iránti kívánságában kifejez.

E kívánság teljesítését a vizsgáló bírósági csak magánpanasz esetében és csak akkor tagadhatja meg, ha a fennforgó ügyre egyáltalán nem vonatkozó, vagy minden esetben közömbös, vagy oly ténykörülmények kinyomozását tárgyzná, melyek bebizonyítása a törvény által ki van zárva.

A vizsgálati jegyzőkönyv lehető rövidséggel szerkesztendő s nem foglalhat magában mást, mint a tények kinyomozására tett lépéseket, azok eredményét; s kizárólag a vizsgáló bírósági vagy hivatali személyzetének egyik tagja által vezetendő, s egyáltalánban tiltva van annak megengedése, hogy a vádló vagy vádlott észrevételeiket sajátkezűleg írják be.

22. §. A vizsgálat a vádló beleegyezése nélkül semmi esetben sem szüntethető meg.

23. §. Az esetben, ha a vizsgálat magán-vád folytán indított, a vizsgáló bírósági magánvádlót a vizsgálat befejezéséről oly megjegyzéssel tudósítja, hogy a vizsgálati iratokat az értesítés vételétől számított három nap alatt nála megtekintheti, s a netaláni pótlások iránt észrevételeit előadhassa.

A netaláni hiányok pótlása után a vizsgáló bírósági végzés által tíz napra terjedő határidőt tűz ki a magánvádlónak a vádlóval benyújtására, s a hozzá benyújtott vádlelet a vizsgálati iratokkal együtt a bíróság elnökéhez küldi be.

A vizsgáló bírósági köteles mindezen esetekről, midőn a magánvádló feladására vizsgálatot indít, a közzádlót értesíteni, kinek jogában áll a vizsgálati iratokat megtekinteni, a vizsgálatnál és az esküdtzéki tárgyalásnál jelen lenni; hasonlóképpen jogában áll mindazon esetekben, midőn a vizsgálat tárgyát képező eselekvénnyel egyszersmind közkereset alá tartozó büntetésre méltó eselekmény is követte-tett el, a magán vád tárgyát képező vétség vád alá vételét is a maga részére fentartani (14. §).

24. §. A vizsgálati jegyzőkönyv nyomán készített vádirat ezen jegyzőkönyvvel együtt, a bíróság elnökéhez küldetik be, ki az esküdtzéket összehívja.

Magánvád esetében, ha a magánvádló a vádleletet a 20. §-ban érintett határidő alatt benyújtani elmulasztja: az általa emelt vád visszavontnak tekintetik.

25. §. A vádleletnek magában kell foglalnia:

a) azon nyomtatványnak pontos megjelölését, s azon helyeknek vagy részeknek felemlítését, melyek a vád alapul;

b) azon büntetésre méltó eselekmény megnevezését, mely miatt a vádlott perbe fogatik, s a törvény azon §-ának felidézését, melybe a vádbeli vétség ütközik;

c) a bevádlott személy nevét, polgári állását; lak-helyét;

d) azon tanuk s műértők lajstromát, kiknek megjelenését az esküdtzéki tárgyalás alkalmával a közzádló szükségesnek tartja.

26. §. A vádlelet annyi példányban nyújtandó be az elnökhöz, hogy a vádlónak és minden vádlottnak külön-külön egy-egy példány jusson. Az elnök a fennforgó körülmények tekintetbevételével az idézési határidőt kitűzi, s erről az illető polgármestert az esküdtzéki tagok berendelése végett nyomban értesíti.

27. §. Az elnök aláírásával ellátott vádlelet egyik párja a közzádlónak visszaadatik, a másik pedig legalább 14 nappal a megjelenési határidő előtt a vádlott kezéhez szolgáltatik.

Helyben nem lakó vádlottakra nézve ezen 14 naphoz és ugyan lakhelyük távolságának tekintetbevételével még egy két legfeljebb három nap toldathat. A kézbesítés hitelesen bizonyítandó.

28. §. A vádlottnak jogában áll a megjelenésre kitűzött határidő első felében a bíróság illetősége ellen kifogásait az idéző bíróságnál benyújtani, mit ha elmulasztana, az illetőség ellen többé kifogás nem lehet.

A bíróság az illetőségi kifogás felett azonnal határoz, s határozata a vádlóval és a vádlottal közöltetik.

E határozat ellen a közlés megtörténtét követő három nap alatt semmiségi panasznak van helye a kir. curia semmitő osztályához, mint semmitőszékhez; a semmiségi panasz a további eljárást felfüggeszti és három nap alatt a semmitőszékhez felterjesztendő és ott azonnal elintézendő.

29. §. Ha a vádlott a maga védelmére tanukat vagy műértőket kíván az esküdt-bíróság elé rendeltetni, tartozik azokat a vádlelet vételétől utána helyben 3 nap, s a bíróság székhelyén kívül lakván legfeljebb 6 nap, s illetőleg a hírlap hirdetés után 8 nap alatt a sajtóbírószág elnökének kijelölni, különben tekintetbe nem vétetnek.

30. §. A vádló s a vádlott által berendeltetni kívánt tanuk s műértők lajstroma, melyre a sajtóbírószág elnöke az általa kitűzött megjelenési napot feljegyzí, a bünvizsgáló bírónak adatik ki, s ennek köteleessége a tanukat és műértőket a kitűzött határidőre berendelni.

31. §. A vádlott védőt választhat, ha akar, s ezen védő nem ügyvéd is lehet.

32. §. A per felvételére kitűzött határidő elhalasztásának csak azon esetben van helye, ha a bíróság a vádlónak vagy vádlottnak e részben előadott okait érvényeseknek találja.

Az ily indítvány legfeljebb a vádlelet felolvasásáig adandó elő, később tekintetbe nem jöhet, kivéve, ha az elhalasztási ok a tárgyalás folyama alatt merült fel.

33. §. A törvényhatóságok elnökei, mihelyest a bíróság elnökének értesítését veszik, az illető esküdtzéki osztályokat azon sorban, mint ez a 11. §-ban megszabva van, a tárgyalásra kitűzött napra berendelik.

34. §. A meg nem jelent vagy idő előtt s a bíróság elnökének engedelmével eltávozott esküdt, ha kimaradásának vagy eltávozásának nyomos okát nem adhatja, 100 forintig terjedhető bírságban marasztaltatik el ugyanazon bíróság által.

Az elmaradt esküdt a marasztaló határozat vételétől számított 14 nap alatt igazolását a bíróság előtt előadhatja, mely fölött a bíróság végérvényesen határoz.

Az elmarasztalt vagy eltávozott esküdt azonnal a 38. §. rendelete szerint helyettesítendő.

35. §. Megérkezvén a tárgyalás napja s órája az ülés megnyitása előtt, de a közzádlónak s a vádlottnak és védőjének, ha ilyen van, valamint a szolgálatra berendelt esküdtzéki tagoknak, — kiknek névsora már legalább két nappal azelőtt mind a közzádlóval, mind a vádlottal elnökileg közöltetett, — jelenlétükben a bíróság elnöke felolvassa a szolgálatra berendelt esküdtzéki tagok neveit, hogy ekképen mindannyinak jelenlétéről meggyőződjék.

36. §. Ha a vádlott a tárgyalási napon meg nem jelenik és halasztás sem kéri, vagy a kért megtárgyalatik és a vádlott a bíróság székhelyén vagy közelében tartózkodik, az elnök az ülést felfüggeszti s a vádlott elővezetetését elrendeli. Ha pedig a vádlott a székhelyen nincs jelen, valamint ha kiderül, hogy legyőzhetetlen akadály gátolja a megjelenésben: a bíróság a tárgyalást alkalmas időre elhalasztja.

37. §. Ha a vádlott nem található, annak előállítására a büntető eljárásnak határozatai szerint eszközözendő, s előkerültéig az eljárás felfüggesztetik.

38. §. Ha a beérkezett esküdtzéki tagok nincsenek harminczhatan: akkor a megjelentek az esküdtzéki képes-séggel bíró helybeli egyének közül, szabad választás útján azonnal kiegészítik magukat.

A megválasztott esküdtnek a megválasztás azonnal

tadatul adandó, s a 34. § ban kitett bírság terhe alatt azonnal megjelenni köteles.

39. §. Együtt levén a 36 esküdtzéki tag, mind-egyiknek neve külön papírra felíratik, s ugyanazon egy edénybe vettetik.

40. §. Az esküdtzéki eljárásnál mind a vádlott, mind a közvádó azon joggal bír, hogy az esküdtzéki tagok sorából, mindegyik külön-külön 12 tagot viszszavethet a nélkül, hogy ezen visszavetésnek okát adni köteles volna.

(Folyt. következik.)

BELFÖLD.

M.-Vásárhely, jul. 10-én.

Az egek csatornái oly gyakran s oly bőv mértékben nyiladoznak meg mostanság vidékünk felett, hogy ha mind így, ma holnap a Noé bárkájára szorulunk. A legközelebbi szombaton, folyó hó 8-án egész napon át megszűnés nélkül szakadt eső a közel fekvő hegyek vízgyűjtő medenczéiből oly nagy mennyiségű víztömegeket zúdított alá a völgybe, hogy Marosunk már tegnap, 9-én reggel kezdte elhagyni medrét. Mára viradólág pedig arra ébredtünk, hogy a Maros hullámai a Nagy-Szt.-Király-utca alantabb fekvő részein, egészen a császár-féle ház kapujáig nyomultak fel. A hirtelen dagadó vizár, a Bodor-hid felett levő jelentékeny, s a közelfekvő partok alacsonyosságát tekintve szabályellenes magasságú gát által 6-7 lábnyira felduzzasztva, a „holt-maros“ árok és a tutaj-kikötő mellett elvonuló kemény földtöltést, melynek ez oldalon a város alantabb fekvő részeit kellene védelmezni, 18-20 öl hosszúságban átszakította, s körül bé mintend, kukuricza földeket, kerteket, utcákat, országutakat az Elba mélyebb pontjait sat. elborította. A város melletti magaslattól tekintve M.-Vásárhely északnyugati oldalát, szélesen kiterjedő tengerbőlhez hasonlított, melyből a roskatag, megbénult Bodor-hid ominosusan emelkedett ki. Azonban hídfőit nemcsak megkerülte, hanem alá mosta és megszagatta az ár. Hasonló történt a malom árkon levő első hídnál, hol egy mély nyílás tángott a hid előtt, várva az örökös tanács segítő kezére. Bizony nagy ideje volna már, hogy a régóta várt új hid építésére kerüljön a sor, mert a most meglévő hidak a Maros fő- és mellék-árkain oly fukar gazdálkodással voltak valamikor kiszabva, hogy magas vízálláskor a lefolyó víztömegnek alig felélt képesek nyílásokon átbocsátani; már pedig a rohanó folyam korlátot nem ismer, s ha szép szerével nem adnak, tör az magának utat engedély nélkül is. Valóban igen jó lenne, ha városunk új követe, a mindent ígérő Orbán Balázs, mielőbb megkezdene föllengő ígéreteinek bevalását, első sorban a Maros szabályozása körül, mely az Elbán alóli nagyszámu hirtelen kanyarulataival, (szövegszerűen a már említett magas gát és tulszúk hídnál sokkal) legfőbb forrása azon gyakori vízarádásoknak, melyek városunk alantabb fekvő részeit kisebb nagyobb időközökkel kimaradhatlanul meglátogatják, nem csekély károkat okozva községnek és magánosoknak.

Ez alkalommal is bizony lesz mit helyrehozni, kijavítani városunknak a megbontott hidak, áttört védtöltés és a megzavart közlekedés körül; egyes magán tulaj-

donosok pedig éppen ezekre menő károkat szenvedtek. Számos szomorú képű városi emberrel találkoztam, kiknek a Maros körül, különböző pontokon elterülő téglavető helyeiken százezerekre menő, égetésre előkészített téglákat, mosta el és tette semmivé a víz. És ezikkben most egyszerre nem csekély hiány fog mutatkozni, s ha már eddig is rendkívül drága volt a téglá, ezután még magasabbra fog emelkedni ára.

A baj rendesen csoportosan szokott járni s hogy a Maros ne maradjon versenytárs nélkül, fogta magát a Poklos-pataka és ma délután az is kiöntött, nem kis rémület keltve az új város kunyhói és kertjei körül s nem egy téglá-telepet söpörvén ki a jéddi ut mellett.

A színházjárákat is aggodalom szállta meg, hogy Felekinének mult szombat óta mindég odabozott jutalomjátékát, a „Völgy lilimát“, mikor és hol fogjuk élvezhetni? mert ma reggel a Maros szöke hajjai még az elbai nyári szinkör küszöbét locsolták s most délután is, midőn e sorokat írom, még nem szállott annyira az ár, hogy az „Elbába“ száraz lábbal bé lehessen jutni. Vajjon most sem fog eszébe jutni Fehérvárinak Thália sátorát — bár ideiglenesen — a város központjában ütni fel? Mert ha nekünk bérlőknek nem kis baj ez az örökös eső, sár és vízveszély, bizony tudom az ő erszényére nézve sem előnyös az.

r. k.

Interpellatio forma.

Kolozsmegye, jul. 11.

E becses lapok hasábjain ismételve olvastam, de saját szememmel is volt módomban meggyőződni azon sok-szerű és nagymérvű károk felől, melyeket a mi szerencsétlen időjárásunk országserzte előidézett. De különösen itt nálunk megyénkben ad ez időjárás méltó aggodalomra okot, ha meggondoljuk: mily kevés eszköz áll rendelkezésünkre a bekövetkező roppant károk megelőzésére.

Az Almás- és Nádas-völgye, olvashattuk és láthatuk, mennyit szenvedett a dúló elem árjaitól s ha kérjük: ki fogja e károkat gyorsan, erélyesen és szakértőleg orvosolni: ki fogja vetéseinket, közlekedési utainkat jövőre biztosítani? — pedig utak nélkül lehet csekély felesleg természetünk sem vagyunk képesek értékesíteni — a felet nem a legkecségtetőbben üt ki, mert Kolozsmegyének, az ország első törvényhatóságának, nincsen mérnökei!

Nem tagadjuk, hogy a megyei mérnöki állomás nem a legfényesebb és sokkal jövedelmezőbb státiót nyerhet a szakképzett egyéniség, mint egy megyei hivatal, a mai időben. Nem (egészen) hibáztatás képen hozzuk fel tehát a visszaléptt mérnök ur ellen ezt, de sajnoson kell bévalanunk, hogy akár mivel más elfoglaltatása is volt, akár egyéb okért történt lemondása: de ugyan roszkor történt.

Megyei börtönünk is emelkedik nagy lassan s az ország adózó polgárai, ha jól tudjuk 40-50 ezer forintot fektetnek belé, de hogy mely mérnöki felügyelet alatt történik az építkezés: azt sem tudjuk, — s vajon az állami építészeti hivatal tud-e, akar-e hivatalosai közzül átengedni valakit a megye rendelkezésére, hogy a szorgos munka idején, még a nyár folyamában el lehessen végezni mindazt, mi megyénkben ezen a téren elvégezésre vár!!

Nem gáncoskodási viszketegség adta szokatlan ke-

ván, siklapot tehát siklót egykönnyen nem alkot. Legfeljebb ha lejtőzöge (esése) igen nagy s ezzel egybekötve roppant teher nyugszik rajta, s végre ha a külviszonyok a lesikamlásra lehető legkedvezőbbek; de még akkor is inkább csak dörzslapot mint siklót alkot.

A tályagok (tömör agyag) melyek mint fentebb láttuk legtöbbször az alsó- és közép eocen képlet emeletjeit választják el egymástól, rendesen kevés fővennyel vagy márgával vegyült zöldeskék vagy kékeszürke színű tömör agyagból állanak. De minthogy többnyire vastagon vannak kifejlődve, siklót nem alkotnak, minden erre vonatkozó kedvező körülmények dacára sem, és pedig nagyon természetes oknál fogva; ugyanis a vastag agyagréteg még felázott állapotban is bír még annyi összetartással, egybefüggéssel, (cohesion moléculaire) hogy ellentálljon a felette lévő teher lesiklási törekvésének. Ha végre tulságig van telítve vízzel, akkor a rajta fekvő teher inkább csak sülyedésnek mint lesikamlásnak van alávetve, habár a lejtőzög nagysága kedvező lenne is egy sikló képződésére; mert egy természetes sikló mindég feltételezi, hogy a siklapot alkotó vékony agyag- vagy szivajréteg alatt egy szilárdabb természetű fekvény szolgáljon a sikló alapjául. A vastag agyagréteg azonban engedékenysége által e feltételnek nem tesz eleget, és így inkább csak sülyedésnek nyit tért.

A mész és homokkőzetek márgáikkal együtt nem bírván víztartási képességgel, igen alkalmas készletet szolgáltatnak minden oly nemű építkezéseknél, melyek száraz anyagszert igényelnek, ezért különösen vasuti munkálatoknál nagyon felhasználhatók.

Ha a feljebb említett vékony agyagos rétegekkel bíró lejtők alját, hosszú évek során át vizek mossák: természetes siklók állanak elő, például: ha a folyók áradásuk alkalmával rendes medreikből kiesapnak, mindég szokták völgyeiket szélesíteni; ily esetben a már természetben meglévő sikló, az áradások kivájásai által támlájától vagy gyámpontjától megfosztatván, csakhamar beállanak a siklap képződését elősegítő körülmények, mert a vékony szivajréteg tartós esőzések alkalmával, de sokszor belvizek által is könnyen felázván összetartását elveszti, a reá nehezedő terhet többé nem bírja, a siklót

zünkbe a tollat, hanem a közügy s nem tagadjuk saját érde künk szól parancsolólag. Mi csak a tényt jelezzük, hogy mérnökünk lsten tudja miért? itt hagyott bennünket, akkor, a midőn legnagyobb hasznát vehetnők. Egész bizalommal kérjük tehát szeretett főispánunkat, fordítsa éles tekintetét, buzgó tevékenységét e térré is: gondoskodjék a mérnök nélkül maradt Kolozsmegye közlekedési viszonyairól úgy, mint egyéb ügyekben megszoktuk már tőle a gondoskodást.

Egy kolozsmegyei.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, július 13.

(s.) A francia pótvalasztás eredménye nagy zavart idézett elő a nemzetgyűlés légitimista képviselői között. Július 2-a óta naponként ülésezik a párt a Hôtel Reservoirs-ban, hol egyik rosz hirt a másik után közli a párt feje Chambord gr. Hogy minő eredménye lehetett e lázas tevékenységnek, legjobban illusztrálja legutóbbi táviratunk, mely szerint a gróf manifestuma óta teljes felbomlóban van a legitimista-párt.

A pótvalasztások tekintetében még egy igen jellemző momentumot hozott a posta tudomásunkra. A német és angol sajtóban ugyan is az a hír terjedt volt el, hogy a hadsereg nem fog választani. Ez azonban nem igaz: mert a francia hadsereg választott és pedig tulnyomó többségében köztársasági jelöltekre adta szavazatát. Így p. a. Dauphinében a republiánus Denfertre 312 katona szavazott, míg a conservatio Vinoyra csak 22; a lille-i helyőrség a republiánus jelöltekre 700, míg a légitimistákra csak 4 szavazatot adott stb.

Ezen s a többi, általunk nem idézhető számok, bár értékekből némileg levonást képez, hogy a jelöltek tisztak voltak, mégis kétségtelemné teszik, hogy a hadsereg — legalább most — köztársasági érzelmeket táplál s így nem fog a monarchicus pártok vak eszközévé sülyedni.

Az Olasz- és Franciaország közötti viszony földéritesére két jellemző jelenséggel találkozunk. Az egyik a francia sajtó, mely határozott ellenszenvvel szól egy idő óta az olasz kormányról; nevezetesen több párisi lap attól tart, hogy Olaszországnak kedve kerekedhet Nizzát és Savoyát visszafoglalni. Hogy hasonló aspiratiókat sokan táplálnak Itáliában: ez kétségtelen; de hogy már a legközelebbi jövőben tettekben nyilvánulnának azok, ez nem lehetetlen, de valószínűtlen.

De még kevésb valószínűséggel bír a francia sajtó azon vádja, hogy Olaszország szítja az algieri lázadást; mert nigg ama másik terv kivételével két nép provinciaját nyerné vissza az olasz nép: addig ezzel sem magának, sem egyik vagy másik szövetségesének nem hajlana hasznót.

A másik jellemző adat az olasz-francia viszonyok tekintetében a levél, melyet Thiers mult hó 28-án a pápához intézett. E levélnek Harcourt gr. a romai francia követ azon értesítése szolgált indokul, miszerint a pápa készűl Rómát elhagyni s a francia földre „menekülni.“ Thiers azt hiszi, hogy ha e terv valósulna, a fogadás a francia nép részéről megfelelne ugyan a pápa iránti mindenha tanusított ragaszkodó szeretetének; mindazonáltal Thiers kötelességének tartja, állásának felelőssége miatt is, a terv kivitele előtt ő szentségét némely dolgokra figyelmeztetni.

megalkotja s rajta a lesuhanás csakhamar megtörténik. Néha nem a gyámponttói megfosztás, hanem fenn az összetartás vagy egybefüggés megszakítása eredményezi a lesikamlást. A lesiklás által támadt csupasz talaj idővel begyepesedik, beerősödik, úgy hogy a megtörtént lesiklásnak felületesen vizsgálva semmi látszata nem marad. Azonban a figyelmes geologus könnyen ráakad az ilyes régen alakult siklóra, mivel ily helyeken már az illető telek felszine szolgáltatja az ismejeleket; ugyanis a lesuhanás oly modorban szokott történni, hogy az elszakadással rendesen meredek lejt képződik, a lesiklott talaj mellső- azaz völgyfelé eső részének felülete a felette levő tömeg utánnyomása által alakult összetörölődés miatt ki-domborodik, a hegyfelé néző hátulsó része pedig lapos lejtővé alakul. Következőleg a lesuhant talaj régi helyén, egy meredek és lapos lejtővel bíró vápa (concavité) képződik. Ilyen alak- kal vagy kőrrajzzal bíró oldalak tehát majd mind természetes siklók voltak, s elárulják a vaspályára nézve — kivált ha ez gondatlanul építetik — kedvezőtlen természetű talajukat, mert néha a legcsekélyebb ok is elégséges arra, hogy azok ismét utnak induljanak; különösen ha még nem sikolttak le egészen a völgy medrébe.

A mesterségesen vagy rendkívüli úton előkészített siklók többnyire vasúti földmunkálatok alkalmával tenni szokott bevágások vagy metszvények által készítettnek elő. Ugyanis ha a talajmetszés, melybe a vaspálya vonala illeszkedik, oly rétegsorozatott szel át, melynek egyik tagja a már említett siklóra alkalmas tulajdonokkal bír, mihelyt a lesiklásra szükséges körülmények előállanak rögtön bekövetkezik a felette elterülő rétegek lecsuszása, még pedig annál hamarabb, mentől nagyobb a lejtőzög s mentől nehezebb a rajta nyugvó tömeg. Néha egyetlen bevágása egyszerre két siklót állít elő, t. i. ha a keresztülmetszett rétegszletnek mind a völgy- mind a hegyfelőli része az alattok fekvő siklapon kedvező körülmények között utnak indul. Az okok itt is csak az előbbiektől maradnak, t. i. a siklót alkotó vékony agyag- vagy szivajréteg jelenléte és az összefüggés vagy a támpont megsemmisülése.

(Folyt. köv.)

A KELET TÁRCZÁJA.

A Kolozsvár és Bánfy-Hunyad közti vasutvonal ingadozó talajának geológiai szerkezete.

Pávay Elektől.

(Folytatás.)

A rőthomokkő alapanyaga szintelen kovagszemerkék- ből áll, melyek hol márgás hol agyagos kötem által vannak egymáshoz kapcsolva, de oly lazán, hogy a körleгиек (atmosphérique) hatálya által csakhamar laza homokká mállik szét, sőt néhol már eredetileg is, csak laza állapotban van jelen. A márgás kötem szine a benne lévő sok vaséleg miatt vörhenyös, vagy jobban mondva rőt, s mint-hogy ezen kötem van legnagyobb mérvben kifejlődve, ezért az egész közetet rőthomokkőnek neveztem el. Az agyagos kötem almazöld vagy kékes színű, és inkább csak egymással párhuzamos tehát egyenközü keskeny sávokban mutatkozik. Nagyon jellemző, hogy ezen zöldeskék sávokban az alapanyagot képező kovagszemerkék háttérbe szorulnak és csak maga a kötem van nagyban kifejlődve, úgy hogy iszapolási kezelés után csak kevés kovagszemerké marad vissza. Ily állapotban ezen agyagos kötem vékony kék szivaj réteget (cauche glaiseuse) alkot. A vörhenyös kötem is lép néha előtérbe s ekkor kisebb nagyobb mértékben tiszta rőtagyagréteg (couche argileuse) alakban mutatkozik.

A kék szivaj sávok körleگی nedület vagy forrás vizek beszívargása által tökéletes péppé, sárrá lágyulhatnak s ily állapotban semmi összetartással nem bírván, legközelebbi alkalommal, ha a külviszonyok oda módosulnak, siklapot alkotnak, azaz: a rajtuk nyugvó terhet nem bírván többé tartani, engedik azt magukon végig siklani. A márgás kötem már nem oly természetű, mert ha szintén az alapanyagul szolgáló kovag szemerkék mind inkább kevesbülvén, egészen márgává is alakul némely rétegsáv, ez nem bír oly nagy mértékben víztartó képességgel, hogy ennek következtében péppé lágyuljon, következőleg surlási tulajdonát, érdességét vízenyős állapotban is megtart-

Tekintve, hogy a rend ügye mindenütt veszélyeztetve van — ide mennek ki Thiers argumentumai körülbelül — és kihívó megrázkódásokat mindenestre kerülni kell Franciaországnak is, mint a többi hatalmaknak, ő neki is el kelle fogadnia az olasz egység fait accompliját. S jöhet a francia nép legnagyobb szerencséjének tartaná menhelyet adni a catholicismus fejének, mégis félő, hogy a pápa vallási jellegének fénye csorbulást szenvedne, ha elhagyná a Vatikánt, eltekintve attól, hogy így Olaszországnak valóban oka lenne Franciaországra neheztelni a vendégszeretetért s ez csak nehezítené a francia nép jelen, ugyi is kényes helyzetét.

Az északslesvigi kérdés az „Elberfelder Ztg.“ szerint csakugyan ismét felmerült s a berlini kabinet közvetlen összeköttetésbe tette magát a bécsivel, hogy miután Dánia Slesvig tisztán dán részével megelégedni nem akar, a prágai békeszerződés V. cikkében átvállalt kötelezettségek megszüntessenek. Koppenhágában szintén foglalkoznak e kérdéssel s északi Slesvigért St. Tamás és St. Croix nyugatindiai gyarmatokat szándékoznak Németországnak átengedni.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, július 13. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: július 13. 2 ó. 45 p. d. u.

Thiers betegségről, miniszterváltásokról szallongó hírek alaptalanok. Egészsége kitűnő. Chambord gróf elhagyta Franciaországot; pártja két részre szakadt: egyik a fehér, másik a tricolor zászlót pártolja; utóbbi mérsékelt republicanusokhoz csatlakozott.

Communita nők Lagenbe deportációjának híre alaptalan. Favre kijelenti, hogy Thiers levele a pápához egészen apocryph.

Viharos cortes ülés Madridban; cortes-többség végül a kormány mellett nyilatkozott.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, jul. 13.

— Reményi Ede városunkba jövetelének főczélja az volt, hogy egy még több év előtt tett ígéretét beváltsa: a gyermekért javára rendezendő hangversenyével. Reményi egyáltalán valahol csak valódi jótékony czélról van szó: nem fukarkodik varázs hegedűjével s így ezáltal is egy második és utolsó hangversenyt ad szombaton, szintén a városi redoute termében. A hangverseny programját holnapi számunkban közöljük s most csak fölakartuk hívni a t. közönség figyelmét e kettős élvezetre, mely reá várakozik.

— Gr. Bethlen Sándor, képviselő ur, egy szép tetéről értesülünk. Radna-Dombhát, e kiváló gyógyerejű furdó mindaddig olvasókör nélkül szűkölködött, s különösen alkalmas helyiség hiányában volt, hol e nélkülözhetetlen intézmény berendezhető lett volna. A nemes gróf most külön telken álló épületét ajánlá föl e czélra s azt a dombhát olvasó-kör örök tulajdonánál ajándékozá. Az egyet már alakulóban is van de természetesen mindig csak a furdói idények tartamára szervezkedik.

— Hivatalos. A kolozsvári m. k. pénzügy igazgatóságához kinevezettek I. osztályu titkár Jánosy László pénzügyi tanácsossá, továbbá II.-od osztályu titkár Solimási Károly I.-ső osztályu titkár, végül elhalt Berényi Lipót helyébe Székely Lajos szatmári igazgatóságnál alkalmazásban levő titkárnak a kolozsvári igazgatósághoz való áthelyezése engedélyeztetett.

— A vallás és közoktatási miniszter 1871. évi június hó 29-én 15,107. sz. a. kelt és a magyarországi s az erdélyi tanker. főigazgatókhoz intézett rendelete: Tapasztaltatván, hogy az érettségi vizsgálatnak főkép a tanuló ifjúság részéről újabb időben nem azon fontosság és jelentőség tulajdonított, melylyel ezen következményeiben nagy horderejű intézménynek birnia kell, hogy rendeltetése czéljának kellőkép megfeleljen, — a mely fentebbi körülményre leginkább azáltal szolgáltatik indok és alkalom, ha az érettségi vizsgálatok körüli eljárásnál nem a kellő szigor alkalmaztatik, — ennek megszüntetése végett valamint egyrésztől intézkedem, hogy az érettségi vizsgálatot illetőleg a kivételes engedélyek és elengedések elnyerése végett naponta nagyobb számmal beérkező folyamodványok elintézésénél a legszigorubb eljárás alkalmaztassék, — ugy másrésztől (czimedit is) felhívom, hogy az említett vizsgálatok megtartásánál, szem előtt tartva az erre vonatkozólag még érvényben fennálló szabályrendeletek szellemét és irányát, kellő szigorral járjon el.

— A Budapesti Közlöny utóbbi számában megjelent már a pályázati hirdetés az első folyamodásu törvényszékek elnöki és ügyési állomásainak betöltése iránt. A vidéki elnökök 2400 frt fizetéssel és 300 frt lakbérrel vannak rendszeresítve, az ügyészek pedig 1500 frt fizetéssel 200 frt lakbérrel és 300 frt tisztai pótlékkal. A pályázni kívánók aug. 15-dikéig kötelesek folyamodványuk benyújtására. Azoknak, a kik ezen állomások egyikéért már folyamodtak, s a kiknek folyamodványaik jelenleg az igazságügyminiszteriumnál vannak, ha ezen folyamodványaik kellőleg felszerelve nem volnának, a hiányokat pótló folyamodványt kell benyújtaniok. A pályázók a bírói, illetőleg kir. ügyési hivatal viselésére való képesíttségüket és jogi képzettségüket, az 1869. évi 4. tcz. 6 és 7 §-ai illeőleg a folyó évi 33. tcz. 15. §-a értelmében hiteles bizonyítványokkal tartoznak kimutatni. Közhivatalokban töltött szolgálataikról szóló bizonyítványaik és okmányaik szintén előterjesztendőek. Ha a pályázók némelyike az 1869. 4. tcz. 26. §-ának kedvezményét kéri magára alkalmaztatni: világosan és részletesen adja elő azon körülményeket és indokokat, melyekre ezen kérelmét alapítja.

— Táncmultságok. A „kolozsvári vizgyógyintézet igazgatósága“ folyó 1871-ik évi július 15-én d. u. 5 órakor

a vizgyógyintézet kerti helyiségében „egészségi szempontból“ zártkörű táncvizsgálatot rendez. — A kolozsvári kereskedelmi ifjúság pedig „kórház-alapja javára“ 1871 július 23-án a sétatéri „szinkörben“ rendez táncvizsgálatot. Belépti jegyek az utóbbihoz a meghívó előmutatása mellett 1871 július 22-én d. e. 8—12 és d. u. 2—6 óráig, 23-án pedig d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig a „Nemzeti Szállóba“ 1-ső sz. termében válthatók. Belépti jegy személyenként 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt, 3 személynél több tagból álló családnak 3 frt. o. é.

— Dohány-árudák. A hivatalos kimutatás szerint a múlt évben az összes magyarországi trafikokban árultak 1905 mázsa különféle burnót, 203,617 mázsa különböző fajtájú dohányt és 370,724,600 db. szivart.

— Heller Adolf kolozsvári lakos vezetéknévének „Helf“ -re kért átváltoztatása f. é. 16,599. számú belügyministeriumi rendelettel megengedtetett.

— A székely-keresztúri állami tanítóképző folyó iskolai évi vizsgálatai a következő napokon és következő renddel fognak megtartatni: Július 24-én az egy éves tanfolyam növendékeinek írásbeli vizsgálata. Jul. 25-én a rendes tanfolyam első osztályának vizsgálata. Jul. 26-án az egy éves t.-folyam növendékeinek szóbeli vizsgálata. Jul. 27-én délelőtt a gyakorló iskola vizsgálata: délután az egy éves t.-folyam növendékeinek vizsgálata a gyakorlati tanításból, a gyakorló iskola növendékeivel. Jul. 28-án délután mindkét osztály növendékeinek vizsgálata a tornaszatból és éneklésből. Jul. 29-én délelőtt az érdemsorozatok felolvasása és az iskolai év bezárása. E vizsgálatokra mindazokat, kik a tanítóképzés — illetőleg a népnevelésügy iránt érdeklődnek, szíves tisztelettel meghívja a sz.-keresztúri állami tanítóképző igazgatósága.

— Rendőrségünket figyelmeztetjük arra a nagyon is „természetes“, mulatságra, melyben a Széchenyi-tér hidján járák részeseülnek rendszeren, az által, hogy a gyerekek ott paradicsomi öltözetben con amore feredeznek a szőke Szamos gyors hajjai közt. A furdéstmagunk is nagyon egészséges dolognak tartjuk, de az ilyen módon való kivittelt a járó-kelő publicumra nézve még sem nevezhetjük igen élvezetesnek.

— Vettük P. Nagy Sándor angol önkéntes leveleit XII-dikét, mely a 21 és 22. leczkéket tartalmazza. — Továbbá beküldték szerkesztőségünkhez „Egy pár politikai rögeszménk című“ névtelen röpiratot. Talán visszavetünk rá.

— A pápának szóló jóslat. Rómában azt beszélik, hogy Luigia Taigi ismert jósnő egyszer azt jövendölte volna, hogy a mostani pápa uralkodása 27 évig fog tartani. Mikor ezt IX. Piusnak írásban benyújtották, a szavakban tört ki: „Questo e troppo!“ (Ez sok!) s tollával keresztül húzta az egész számítás. Most azonban midőn 25 éves jubileumát ünneplé, visszaemlékezett e történetre s újra helyreállítatá az eredeti kézirat vonásait.

— Eredeti sírfelirat. A New-London County-ban van egy temető s abban öt sírhalom egy csoportban. A sírköveken a következő síriratok olvashatók: az egyiken: „Első nőm,“ a másikon: „második nőm,“ a harmadikon: „harmadik nőm,“ a negyedik: „negyedik nőm,“ végre az ötödiken, mely középtűt fekszik, ez áll: „a mi férjünk.“

— Sz.-Pétervárról jelentik, hogy a bűnvádi tárgyalás a könyv-lopással vádolt Pichler tudor ellen most már be van fejezve. Ez utóbbi az esküdtek által vétkeinek találatot tétt, s a tobolsi kormányzóságban való 2 évi letételepülésre ítéltetett. Azonban az ítélet, hirszerint, esetleges büntetés enyhítés végett, kegyelem útján, a császár elé fog terjesztetni.

— Wilhelm Károly, a „Wacht am Rhein“ dallamának szerzője, az északnémet-szövetség rendelkezési alapjából évenként 1000 tallért kap. Bismark herceg a napokban értesíté erről a zeneszerzőt egy levél kíséretében, melyben a herceg e jutalmazást azzal indokolja, hogy a szerző zenekölteménye elválaszthatlanul össze van fűzve az utolsó nagy háboru történetével s e háboru alatt nem csekély mérvben emelte a nemzeti közérzetet. Wilhelm Károly zeneköltő szélhűdéstől éretve most az elgersburgi furdóban keres gyógyulást.

— Az erdélyi vasutak építéseiok nagyon sok felszólalás történt, írja az „E.“ Csak forgatni kell régiebb hírlapokat, s megtaláljuk bennük, hogy már akkor meg lehetett jósolni, mikép rendkívüli időjárás szétrombolja a vasuti töltéseket. Most már megtörtént. Végre is be kellett látni, hogy a felszólalásoknak igazuk volt, s jelenleg el van határozva, hogy az eddigi rombolásokat csak ideiglenesen javítják ki, s a veszélyes helyeket kanyarulók építése által kerülük ki. Jó lesz azonban még a Körös mentén is szigorú vizsgálatokat tartani, mert dacára e pataknak nézett víz eddigi nagy kiöntéseinek még mindig nem volt oly áradásban, mint gyakran szokott lenni. Akkor aztán ismét kezdődnek a közlekedési kalamitások.

— Az irodalom elhunyt öreg napszámosa. Edvi Illés Pál hátrahagyott kéziratai közt némi naplószerű töredékek maradtak, melyekből kitűnik, hogy e derék embernek mily sokat kellett küzdeni az élettel. Egyre-másra gyűjtögetett öreg napjaira kis pénzt; de az intézet, melyben elhelyezé, megbukott; — majd a bankár, kinél kamatosítá, megszökött. Szemei „véghomályodásakor“ „egyetlen magzata“ számára jegyezte fel az öreg úr „anyagi viszonyai e rajzolatját“, mely azonban nem törhette meg kedvét, s végső napjaiban is a „Vas. Ujság“ számára igen tartalmas cikkeket írt — a népnevelésről. Az írói segélyegylet az elhunyt özvegyéről, természetesen gondoskodni fog.

— „Majd elfogom én!“ Tegnap Pesten az egyetemről a szerb-utczán végig futott egy csirke-fogó, utána egy igen tiszteségesen öltözött fiatal hölgy zilált fűrtökkel, jajgatva. A fiatal suhanéz futva vissza-vissza kiáltóz: „Térjen vissza nagyasságos asszony, majd elfogom én!“ — E fortélyal sikerült két-három utczán végig futnia, minden elhaladó azt hitte, hogy az asszony is, ő is egyet üldöznek. Végre azonban a suhanéz egy átjáró-udvaron befutott s mindaddig nyomtalanul eltűnt. A fiatal tolvaj több értékes tárgyat lopott el.

— A régi levelezési lapok postai használata folyó

évi május hó végével megszűnt, miért is azok, ha neta-lán még ezután a postahivataloknál feladatnak, el nem küldetnek, hanem vagy a feladóknak visszaadotnak, vagy ha ezek tudva nem volnának, térti levelek módjára kezel-tetnek. Ha azonban a régi levelezési lapok 2 krajczáros érvényes levéljeggyel ellátva, ugy kivitelképen elszállít-hatók. Egyébiránt megengedtetik, hogy a felek a kezeik közt még levő régi levelezési lapokat, ha azok még be-irva nincsenek, folyó évi július hó 31-éig ujjakkal kicserél-hessék. A mi a régi levél, újságjegyeket és bélyegzett le-velborítékokat illeti, azokat a felek folyó évi július hó 31-ig még felhasználhatják, avagy ujjakkal kicserélhetik. Az értékjegyek kicserélésénél azonban csak oly értékű je-gyek adathatnak ki, a melyeneket a felek kicserélés vé-gett elhozhatnak, tehát 5 kr. értékű jegyekért csak 5 kr. ér-tékűek, levélborítékért csak levélborítékok stb. A posta-hivataloknak és levéljeggyárosoknak régi értékjegyeket vagy levélborítékokat ezentul forgalomba hozni többé nem sza-bad. A felek tehát a régi jegyeket és levélborítékokat visszautasíthatják, és pénzükért csak is új jegyeket és le-velborítékokat követelni jogosítvák. A magy. kir. posta-igazgatóságtól.

— IX. Plus, mint orvos. Skarbek-Milhalwska grófnő nem rég súlyosan megbetegedvén: Pápa ő szentsége teleg-rafi uton küldé meg a szenvedőnek áldását. A grófnő két rokona most a „Krakói Csásban“ egy „beküldetett“-ben jelenti, hogy a szent atya áldásának és magas imáinak kö-vetkeztében a beteg csodálatos módon meggyógyult. — Nő lám, az egyszeri parasztot kikaczagtuk, ki czizmát akart fiának a dróton küldeni, ime ha czizmát nem is, leg-alább orvoságot lehet azon szállítani.

— Kutból merített világító gáz. Eriében egy idő óta természetes gázzal világítanak, melyet a földből nyernek. A gáz körülbelül 550 láb mélységben fakadt s egy egy át-lag 20000 köblábnyit szolgáltat naponként. A város kü-lönböző részeiben 13 ily gázkut működik, s az így nyert gáz, minden előleges tisztítás nélkül azonnal használható.

— Beküldetett. Két hónappal ezelőtt a városi képví-selő testület közgyűlése elhatározta, hogy a városi mérnök Pest-Buda s Aradra utazzék tanulmányokat teendő az ottani lövöldék építése módja körül. Ugy tudjuk, hogy a mérnök ur eddig nem indult utnak, habár akkor „sürgösen“ küldet-tett. Szeretnők ennek okát tudni, mert nagyon is félő, hogy a lövölde ügye oda kerül, hova a tüzoltó- s tornaegyleté már eljutott — elalszik. — Egy kíváncsi

KÖZGAZDASÁG.

A Deézsi takarékpénztár 1871 június havi üzlet forgalma.*) Bevétel: Részvényalapítók 2140 frt, befetések 39 tétel mellett 8914 frt 20 kr, befizetett kamatok 338 frt 33 kr, visszafizetett váltók 12690 frt, különb-féle díjak 96 frt 48 kr, betéti kis könyv díjak 1 frt 80 krajczár, kezelési költség 30 kr, visszafizetett előleg 500 frt, államilleték 1 frt 25 kr, részvény átiratási díj 7 frt, részvény kiállítás díj 6 frt, 50 kr, pénztári maradv. május 31-én 4253 frt 69 kr, összesen 28.949 frt 55 kr. Kiadás: Betét visszafizetésekre 12 fél, 1209 frt 75 kr. leszámított váltókra 15290 frt, a kol. tak. pénztárnál elhelyezve 6900 frt, alapítási költség 6 forint 40 kr, Tiszti fizetésre 48 frt 33 kr, betéti folyó kamatra 25 kr, kezelési költségre 3 frt 02 kr, előlegre 1295 frt, állam-illetékre 1 frt 90 kr, összesen 24.754 frt 65 kr, pénztári maradv. június 28-án 4194 frt 90 kr, összesen 28949 frt 55 kr. Deézsi 1871 június 28-án

Roth Pál,
igazgató.

Kovács,
könyvvezető.

Üzlet. A besztzercei piac árai jul. 11. 1 alsó ausz. mérője. Tisztabuza 5 ft. 80 kr. Rozs 4 ft — kr. Elegy-buza 4 ft 80 kr. Zab 2 ft 10 kr. Széna mázsája 2 ft 20 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszu 9 ft — kr. Egy font fagygyertya 40 k. Marhahus fontja 20 kr. Konyhaliszt — ft 10 kr. Lencse kupája 24 kr. Paszuly kupája 12 kr. Burgonya, mérője 2 ft 90 kr. Disznózsír fontja 60 kr.

A deézsi piac árai július 11-kén. 1 mérő tisztabuza, legjobb, 6 ft — kr., rozs 4 ft 80 kr., elegybuza 5 ft 60 kr., zab 2 ft — kr. Széna mázsája 3 ft — kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszu 10 f. — k. Fagygyertya fontja 40 kr. Marhahús 16 kr. Konyhaliszt 8 ft 40 kr. Borsó — ft — kr. lencse — ft, — kr. paszuly 5 ft 60 kr., Burgonya — fr — kr.

*) 155 számunk már közlé e kimutatást, de lényeges sajtó-hibákkal. Kötelességünök tartjuk tehát a helyreigazítást. Szerk

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jul. 11-én 5%, Metalliques 100 frt 59.25. Kamat —. — 5%, Nemzeti kölcsön 100 frt. 68.90. 1860. Kölcsön 101.10. Bankrészvény 770. Hitelintézeti részvény 283. frt. 284.50. London 10 ft. st. 100 frt. 23 1/2. kr. 123.50. Ezüst 121.20. Cs. kir. arany 5.84. Napoleonor 9.86 5/10. Urbéri kötvények: Magyarországi 79.90. Temesi 77.50 Erdélyi 75.75. Horváthországi 86.25.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, Julius — 12-én 1871.

Ekstein, kereskedő, Pestről. Ohrenstein, kereskedő Fehérvárról. Ugron Sándor, birtokos, Vásárhelyről. Fodor József, birtokos, Dézsről. Bölni D. Ignác, birtokos, Tordáról. Székely Miklós, hivatalnok, Tordáról. Ráth Sámson, birtokos, Tordáról. Felszegi Samuné, Szamosujvárról. Tiltseh József, kereskedő, Szatmárról. Schullek Géza, birtokos, Besztzerceztől. Nagy Lázár, kereskedő, Pestről. Filipán Emil, birtokos, Pestről. Paska György, lelkész, Szatmárról. Szölő János, birtokos, Járaból. Mán Ferenéz, birtokos, Váradról. Gutmann Luiz, Stompáról. Hegedüs Gyula, kereskedő, Pestről.

*) E rovat alatt közöltékért csupán a sajtóhatóság irányában válvál felelősséget a szerk.

Arlejtési hirdetmény.

A főméltóságú m. kir. földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszterium folyó évi június hó 23-án 6915. szám alatt kelt magas rendeletével a kolozsmonostori gazdasági tanintézet főépületének fölépítését elhatározván, ezen építménynek vállalkozási utáni biztosítása végett 1871. év **augusztus 2-ik** napján délelőtti 10 órakor a kolozsvári m. kir. mérnöki hivatal irodájában szóbeli és írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtés fog tartatni.

Az építkezési költségek részletesen a következők:

- 1) Föld- és kőmivessmunka anyaggal együtt 51,338 frt 92 kr.
- 2) Kőfaragó-munka anyaggal együtt 4870 forint 18 kr.
- 3) Acsmunka anyaggal 10,772 frt 51 krajczár.
- 4) Zsendelybefedés any. egy. 1327 frt 81 kr.
- 5) Pléhes-munka „ „ 1888 frt 48 kr.
- 6) Padimentum és körbukulat any. együtt 6037 frt 63 kr.
- 7) Asztalos, lakatos és festő, any. együtt 7233 frt.
- 8) Kovács- és öntött-vasnemű-munkák anyaggal együtt 10.906 frt 24 kr.
- 9) Kutmunkálatok any. egy. 480 frt.
- 10) Fazakas-mukák any. egy. 390 frt.
- 11) Feredő berendezése „ „ 800 „
- 12) Üveges-munka „ „ 785 frt 14 kr.
- 13) Öntött vasgrádics „ „ 580 frt.

Az összes munkák anyaggal együtt 97,409 forint 91 kr.

A tervek, költségvetés, árlejtési általános és részletes feltételek a mai naptól kezdve a kolozsvári m. kir. mérnöki hivatal irodájában megtekinthetők.

Felhívhatnak a vállalkozni szándékozók, hogy a fenn kitett határidőre az előírányozott összeg után számítandó 5° bántépénzzel ellátva a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli ajánlatokat az 5° bántépénz csatolása mellett idejekorán küldjék be.

Az írásbeli ajánlat mintája a következő:

Írásbeli ajánlat.

Alólirt (hely neve, lakás és építész) ezennel kijelentem, hogy a földmivelés, ipar és kereskedelmi m. kir. miniszterium f. évi június hó 23-án 6915. számú rendelete következtében kibocsátott árlejtési hirdetmény értelmében építendő kolozsmonostori gazdasági tanintézet főépületére vonatkozó tervek, költségvetést, általános és részletes feltételeket láttam és teljesen megértettem, és ezen vállalatot az előírányozott összegtől számítandó % mellettel teljesíteni magamat kötelezem.

Mellékelve beküldöm a meghatározott bántépénzt o. é. forintban vagy: Mellékelve beküldöm a királyi adóhivatal által kiállított bizonylatot, melyszerint a meghatározott bántépénzt megőrzés végett letettem.

Kolozsvártt, 1871. július 9-én.

A magy. kir. mérnöki hivataltól.

NEM HIVATALOS.

Stein János

papir-, író-, rajz- és festészeti szerek
kereskedésében Kolozsvártt

főter 2-ik szám, a tanácsház mellett
kaphatók:

Angol pergament-papírok,
befőzendő gyümölcsök üvegeinek légmentes bekötésére, az eddig használt lantornánál sokkal olcsóbbak, tisztábbak és szélszerűbbek:

1 könyv (24 iv) 1 ft 30 kr., 1 frt 40 kr. 1 iv 5 kr., 7 kr., 10 kr.

Olaj-festményü tájképek
aranyozott keretekkel, havonkénti 1 ft részletfizetés mellett.

Ablak görfüggönyök (Roulette)

a legnagyobb csinnal kiállítva, darabja 1 frt 30, 1 frt 50, 1 frt 80, 1 ft 90.
a felfüggesztéshez szükséges szerkezet 55 kr.

Kárpit-papírok

a legújabb minták szerint, szobák és olaszfalak bevonására. Ára egy 12 bécsi rőföt tartalmazó tekercsnek 25 kr, 30 kr, 35 kr, 40 kr, 60 kr. Egy 20 öl fal-területtel bíró szobához 18 tekercs szükséges, ennek ára 25 krral 4 frt 50 kr. az-az tetemesen kevesebbe kerül mint ugyan oly szobának bármily egyszerű kifestése.

Levélpapírok monogrammal:

- 100 finom levélpapír monogrammal 1 frt.
- 100 finomabb 1 ft 20 kr. 100 legfinomabb 1 ft 50 kr.
- 100 finom vastag levélboríték 1 f. 100 legfinomabb 1 f. 20.
- 100 finom vonalzott levélpapír monogrammal és 100 boríték, csinos tokban csak 1 frt 20 kr.
- 100 névjegy legfinomabb, fénytelen vagy fényezett papíron 1 ft 20 kr.

Vonalzott és bekötött kereskedelmi s üzleti könyvek bizományi-, kész papir-zacskóknak pedig egyedüli raktára.

Szivar-papírok, nagyban eladása gyári árért.

Árjegyzékek kívánatra ingyért és bérmentve küldetnek.

(25) (23-30)
Hihetetlen, de mégis igaz.
hogy az alább felsorolt

REGULÁLT ÓRÁK

oly mesés olcsó áron adnak el.

Csak 10 frt egy valódi ezüst hengeróra, kristályüveg-gel, percz mutatóval, valódi talmi arany-lánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 19 frt 50 kr egy valódi angol finom tűz-aranyozású ezüst chronometer óra, kettős köpenynyel, finom zománczóvra, kristályüveggel, finom talmi aranylánczal, medaillonnal és jótállási jeggyel.

Csak 15 frt 50 kr egy valódi angol, finom tűz-aranyozású ezüst chronometer óra, egy köpenynyel, láncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy valódi angol esinos talmi aranyhenger óra, legújabb mintájú, kettős kristályüveggel, melyben a szerkezet elzárva is látható, talmi aranyláncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Csak 14 frt egy talmi arany óra, kettős köpenynyel, savonette, rugóra, kristályüveg- és nickelművel, valódi talmi aranyláncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 17 frt egy valódi angol, ezüst horgony óra, kristályüveg- és finom vésettél, láncz- és medaillonnal, valamint jótállási jeggyel.

Csak 15 vagy 18 frt egy angol Prince of Vales, remontoir óra, a legerősebb esőüreggel (caliber), kristályüveggel, nickelművel, valódi esinos talmi aranyba foglalva. Ez órák a többiek felett azon előnnyel bírnak, hogy azokat külön nélkül lehet igazítani és felhuzni. Ily órákhoz mindenki egy talmi aranylánczot, medaillont ingyen jótállási jeggyel kap.

Csak 15 vagy 18 frt egy egészen kisdud női óra, valódi ezüstműből, valódi aranyozással, nemkülönben valódi talmi arany nyakláncz-czal és jótállási jeggyel.

Csak 13 frt egy ezüst henger óra, rugóra és erős kristályüveggel, nemkülönben láncz- és medaillonnal talmi aranyból.

Csak 22 frt egy legfinomabb ezüst horgonyóra, 15 rubinra, legfinomabb talmi arany láncz- és medaillonnal.

Csak 24 frt egy ezüst remontoir óra, mely külön nélkül felhuzható, talmi arany láncz- és medaillonnal.

Csak 24, 26, 28 frt arany női órák, láncz, medaillon és jótállási jeggyel.

Minden ezüst és arany óra, a cs. kir. fémek bélyegző hivatala által bélyegzett. Rövidek frt 1, 1. 30, 1. 60, 2, 3, 4, 5, 6. Hoszszuk frt 1. 60, 2. 50, 3, 4, 5, 6, 7.

Talmi aranylánczok: Valmenyinyi órák első minőségűek, és másokkal cserélhetőek fel nem cserélendő. Az összegnek előre beküldése vagy utánvétel mellett, minden megrendelés 24 óra alatt teljesítetik, és a kívánatnak meg nem felelő cikkeket, a legkészségesebben kicseréltetnek. Nem regulált órák 2 frttal olcsóbbak. Árjegyzékek ingyen.

Óraművesek és órákereskedők, egy az órák minden nemében nagy választékú készletet találnak, és csak a közvetlen Angolhonból és első kézből megszerzés, valamint a nagyban tömeges árnálk teszt lehetővé az órákat oly olcsón árusíthatni.

GLATTAU N.

I. bécsi órategykezte (Etablissement) 51. Kärntnerstrasse 51. Palais Todesco.

(50) (21-24) Galene-befőcskendés

fájdalom nélkül gyógyítja 3 nap alatt a húgy-cső minden gennyfolyását, egy keletkezésében, mint kifejezett és egészen idült állapotában. Központi raktár az Osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmosnál, Wien, Bäcker-Strasse 12.

Egy üveg ára, használati utasítással, 3 frt 70 kr. **Pesten, Török Józsefnél, királyutca 7.**

(204) (11-*) Új és használt

zongorák

a leghírneves bécsi cégek jótállás mellett az eredeti bécsi áron kaphatók

Triska Ferencz

zongoraárúsnál

Kolozsvártt, hiduteza 315 szám. Minden javítások helyben és vidéken is felvállaltatnak és jutányos árszámitással a tartósságért kezesség vállalatik.

IRODALMI UJDONSÁGOK!!

Stein János erd. muz. egyll. könyvtáros- s kiadónál Kolozsvártt megjelentek s minden hazai könyvtárúsnál kaphatók:

MAGYAR POLGÁRI

törvénykezési rendtartás.

(1868. LIV. törvényezikk.)

Felvilágosító és utasító jegyzetekkel kísérté **GROISZ GUSZTÁV**, jogtudor, a kolozsvári m. kir. jogakademián a büntetőjog és a polgári törvénykezés ny. r. tanára, a bírói és jogtörténelmi államvizsgálati bizottságok tagja.
Nagy 8-rét, 662 lap. **Ára 5 frt.**

E munkában az elméleti és gyakorlati iránynak egyaránt elég van téve. A törvény előadásán azon sorrendben történik a melyben a törvényben az egyes §§-ok következnek, ez kívánván a munkának gyakorlati iránya, minthogy ezen előadási rendszer a törvény egyes határozmányainak felkutatását könnyíti;—azonban a törvény minden egyes címét és fejezetét egy általános bevezetés előzi meg, melyben az azon cím- vagy fejezetben tartalmazott elvek megismertetve és kellőleg megvilágosítva vannak, így e munka a jogtanuló ifjúságnak is hasznos tankönyvvül szolgálhat;—végül a törvény eredeti szövegét felvilágosító és utasító jegyzetek kísérik s egyszerűségi és fontosabb iromány-példák az illető helyeken felvettettek.

Azon körülmény, hogy szerző e munkának megírásával nem sietett, ennek csak előnyére szolgált, mivel így lehetséges lett, hogy a m. kir. curiának mint semmitűzőseknek az új törvénykezési rendtartás életbelépte óta hozott elvi jelentőségű döntvényei mindenütt figyelembe tartattak és felhasználattak, melyek pedig a törvény kellő értelmezésére igen hasznos anyagot nyújtanak, míg a törvény életbeléptével majdnem egyidejűleg megjelent munkák ezen hasznos anyagot merőben nélkülözik.

Községi faiskola.

Alapvonalok a gyümölcsstenyésztesre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta **Kócsi Károly**, a kolozsvári ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával s egy tervlappal.)

Nagy 8-rét, X. és 200 lap. **Ára 1 frt 50 kr.**

A FORRADALOM.

Írta **QUINET EDGAR**. Francziából fordította gróf Károlyi Tibor.

I. kötet. Két kötet ára 5 frt.